

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

**Par Padomes 2018.gada 4.decembra Direktīvu (ES) 2018/1910,
ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu
pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un
vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm**

Informējam, ka atbilstoši 2018.gada 4.decembrī pieņemtajai Padomes Direktīvai (ES) 2018/1910, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm, ir veikti grozījumi 2006.gada 28.novembra Padomes Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk – Direktīva 2006/112/EK) saistībā ar preču piegādēm uz noliktavu (*call-off stock*), ķēdes darījumiem un pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) identifikācijas numura lietošanu.

1. Preču piegāde uz noliktavu (*call-off stock*)

Preču piegāde uz noliktavu (*call-off stock*) nozīmē situāciju, kad preču transportēšanas uz citu dalībvalsti brīdī piegādātājs jau zina tā preču pircēja identitāti, kuram šīs preces tiks piegādātas vēlākā posmā pēc tam, kad tās ievestas galamērķa dalībvalstī.

Saskaņā ar pašreiz spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēts PVN maksātājs, kurš savas preces pārvieto uz citu dalībvalsti novietošanai noliktavā (*call-off stock*), ir veicis preču piegādi Eiropas Savienībā (turpmāk – ES). Preču ierašanās citā dalībvalstī nozīmē iegādi ES teritorijā, ko veicis preces nosūtījušais PVN maksātājs un uz kuru attiecas PVN šajā otrajā dalībvalstī.

Komersantam, kurš ir pārvietojis preces, parasti ir jābūt reģistrētam PVN nolūkā galamērķa dalībvalstī, lai savā PVN deklarācijā varētu deklarēt preču iegādi ES teritorijā. Kad preces tiek izvestas no noliktavas un piegādātas pircējam, notiek otra piegāde, kuras vieta ir tā dalībvalsts, kur atrodas noliktava.

Direktīvā 2006/112/EK ir veikti grozījumi, iekļaujot jaunu 17.a pantu, kas nosaka jaunu preču piegādes uz noliktavu (*call-off stock*) režīmu, proti, ja nodokļa maksātājs preces, kas ir tās saimnieciskās darbības aktīvu daļa, pārvieto uz citu dalībvalsti, veicot preču piegādi uz noliktavu (*call-off stock*), šo pārvietošanu neuzskata par preču piegādi par atlīdzību.

Šādi darījumi, ja tie notiek starp diviem reģistrētiem nodokļa maksātājiem, noteiktos apstākļos ir jāuzskata par tādiem, kas ietver vienu piegādi, kura atbrīvota no nodokļa preču nosūtīšanas dalībvalstī, un vienu iegādi ES teritorijā preču ieviešanas dalībvalstī.

Rezultātā preču piegādātājam nebūs pienākuma obligāti reģistrēties citas dalībvalsts PVN maksātāju reģistrā, lai varētu deklarēt preču iegādi ES teritorijā.

Tomēr, lai preču piegādei uz noliktavu (*call-off stock*) varētu piemērot Direktīvas 2006/112/EK 17.a pantā noteikto režīmu, ir jābūt izpildītiem **visiem** Direktīvas 2006/112/EK 17.a pantā minētajiem nosacījumiem.

Ja tiek izpildīti **visi** Direktīvas 2006/112/EK 17.a pantā minētie nosacījumi, tad preču piegādātājam:

a) nav pienākuma reģistrēties kā PVN maksātājam citā dalībvalstī, līdz ar to preču piegādātājam nav jāiesniedz PVN deklarācija citas dalībvalsts nodokļu

administrācijai par veikto preču iegādi un tālāko piegādi tās teritorijā, izmantojot noliktavu (*call-off stock*);

b) preču nosūtīšanas dalībvalsts PVN deklarācijā nav jāuzrāda veiktais darījums – preču piegāde sev no vienas dalībvalsts uz citas dalībvalsts noliktavu (*call-off stock*);

c) preču piegādātājam, nosūtot preces uz citas dalībvalsts noliktavu (*call-off stock*), savas reģistrācijas valsts nodokļu administrācijai ir jāiesniedz kopsavilkuma paziņojums, kur ir identificēts preču faktiskais saņēmējs;

d) preču piegādātājam PVN deklarācijā ir jāuzrāda faktiskajam preču saņēmējam veiktais preču piegādes darījums kā preču piegāde ES un pēc preču piegādes atkārtoti jāiesniedz kopsavilkuma paziņojums, kur norādīts preču gala saņēmējs un veiktā darījuma vērtība.

Turklāt Direktīvas 2006/112/EK 243.pantā ir veikti grozījumi, nosakot, ka ikvienam nodokļa maksātājam, kurš pārvieto preces, veicot preču piegādi uz noliktavu, un ikvienam nodokļa maksātājam, kuram tiek piegādātas preces, veicot preču piegādi uz noliktavu, saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 17.a pantā noteikto režīmu ir jāuztur reģistrs, kas ļauj nodokļu iestādēm pārliecināties, vai minētais pants tiek piemērots pareizi.

Tāpat arī Direktīvas 2006/112/EK 262.pants ir izteikts jaunā redakcijā, nosakot, ka ikviens PVN nolūkā identificēts nodokļa maksātājs iesniedz kopsavilkuma paziņojumu par:

a) PVN nolūkā identificētiem pircējiem, kuriem tas piegādājis preces saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 138.panta 1.punktā un 2.punkta c)apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem;

b) PVN nolūkā identificētām personām, kurām tas piegādājis preces, kas šim nodokļa maksātājam piegādātas, veicot preču iegādi ES teritorijā, kā minēts Direktīvas 2006/112/EK 42.pantā;

c) PVN nolūkā identificētiem nodokļa maksātājiem un juridiskām personām, kas nav nodokļa maksātājas, kam tas ir sniedzis pakalpojumus, izņemot tos pakalpojumus, kuri ir atbrīvoti no PVN dalībvalstī, kur darījumam uzliek nodokli, un par ko pakalpojumu saņēmējam jāmaksā nodoklis saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 196.pantu.

Papildus Direktīvas 2006/112/EK 262.panta 1.punktā minētajai informācijai ikviens nodokļa maksātājs iesniedz informāciju par to nodokļa maksātāju PVN identifikācijas numuru, kuriem ir paredzētas preces, kas tiek nosūtītas vai transportētas, veicot preču piegādi uz noliktavu saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 17.a pantā izklāstītajiem nosacījumiem, un par jebkurām izmaiņām iesniegtajā informācijā.

Savukārt, ja Direktīvas 2006/112/EK 17.a panta nosacījumi netiek izpildīti, nodokļa maksātājam, pārvietojot preces, kas ir tā saimnieciskās darbības aktīvu daļa, uz galamērķi citā dalībvalstī, jāpiemēro Direktīvas 2006/112/EK 17.pantā paredzētais regulējums preču piegādēm uz noliktavu (*call-off stock*), kas ir transponēts Pievienotās vērtības nodokļa likuma 8. un 9.pantā.

Ņemot vērā Direktīvā 2006/112/EK veiktos grozījumus, Eiropas Savienības Padome 2018.gada 4.decembrī ir pieņēmusi Īstenošanas regulu (ES) Nr.2018/1912, ar kuru groza Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr.282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk – Regula Nr.282/2011).

Regulas Nr.282/2011 54.a pantā noteikta norādāmā informācija reģistros, kas jākārt katram nodokļa maksātājam, kurš pārvieto preces, un katram nodokļa maksātājam, kuram preces piegādā saskaņā ar Direktīvas 2006/EK/112 17.a pantā noteikto režīmu preču piegādei uz noliktavu.

Informatīvais materiāls par 2018.gada 4.decembra Īstenošanas regulu (ES) Nr.2018/1912, ar kuru groza Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr.282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ir pieejams [šeit](#).

2. Ķēdes darījumi

Atbilstoši veiktajiem grozījumiem Direktīvā 2006/112/EK ir iekļauts jauns 36.a pants, kurā ir definēts ķēdes darījumu jēdziens, nosakot, ka ķēdes darījumi nozīmē secīgas preču piegādes, uz kurām attiecas viena ES iekšējā transportēšana starp divām dalībvalstīm.

Savukārt, lai izvairītos no atšķirīgas pieejas dažādās dalībvalstīs, kas var izraisīt nodokļa dubulto uzlikšanu vai nodokļa neuzlikšanu, lai palielinātu juridisko noteiktību, ka preču pārvietošana ES iekšienē tiek attiecināta tikai uz vienu no piegādēm un tikai par šo piegādi būtu jāsaņem atbrīvojums no PVN, ko piemēro piegādēm ES iekšienē, minētajā 36.a pantā ir paredzēti nosacījumi, lai noteiktu, kuram ķēdes darījumam ir piemērojams PVN atbrīvojums par preču piegādēm ES iekšienē.

Tāpat arī šajā pantā ir definēts jēdziens “starpniekuzņēmējs”: šā panta izpratnē tas ir piegādātājs ķēdes ietvaros, kas nav pirmais piegādātājs ķēdē un kas nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā.

3. PVN numurs

Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 138.pantu, kas nosaka PVN atbrīvojumu preču piegādei ES teritorijā, PVN atbrīvojumu preču piegādei ES teritorijā var piemērot, ja preču saņēmējs citā dalībvalstī ir reģistrēts PVN maksātājs.

Tomēr Eiropas Savienības Tiesa, interpretējot Direktīvas 2006/112/EK 138.pantu, ir atzinusi, ka PVN reģistrācijas numurs ir tikai formāla prasība PVN atbrīvojuma preču piegādei ES teritorijā piemērošanai. Derīga PVN numura neesība neliedz piemērot atbrīvojumu, bet dalībvalstis var uzlikt tikai administratīvus sodus. Taču šis atbrīvojums ir karuseļveida krāpšanas pamatā.

Tāpēc atbilstoši veiktajiem grozījumiem Direktīvas 2006/112/EK 138.pantā atbrīvojumu preču piegādei ES teritorijā var piemērot tikai gadījumā, ja preču saņēmējam citā dalībvalstī ir derīgs PVN reģistrācijas numurs.

Tāpat arī minētā atbrīvojuma piemērošanai Direktīvas 2006/112/EK 138.panta 1.a punktā ir ieviests nosacījums, ka preču piegādātājam ir jāizpilda Direktīvas 2006/112/EK 262. un 263.pantā paredzētais kopsavilkuma paziņojuma iesniegšanas pienākums un viņa iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā ir jābūt norādītai precīzai informācijai par šo piegādi, kā tas noteikts Direktīvas 2006/112/EK 264.pantā.

Ja minētie nosacījumi nav izpildīti, tad atbrīvojumu preču piegādēm ES nevar piemērot, izņemot gadījumu, ja piegādātājs var sniegt pienācīgu un kompetento iestāžu prasībām atbilstīgu attaisnojumu šīm nepilnībām.

Padomes 2018.gada 4.decembra Direktīva (ES) 2018/1910, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm, jāpārņem Latvijas likumdošanā līdz 2019.gada 31.decembrim, lai tajā iekļautie nosacījumi kļūtu saistoši arī Latvijas nodokļu maksātājiem.

2019.gada 26.februārī
Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde